

צואה

ירחון לעניני צואה סעגריס סעכסון ורציון

המחיר 50 פרי

1

ניסן תשי"ג

התוכן

3	קביעת הטיב התימסורתי האפקטיבי של קשר סלפוני — מ. יואלי
4	חישוב מחירי מברקים בפנים הארץ — ניסן לוין
5	הדואר בצפת בשנת תשי"ח — יצחק כהן
6	נא להכיר — ד. מיוזן
8	הטון הנכון — מ. חנין
9	מזכרונות סלפונאי — א. שץ
10	סיור במעבדות "בל" בארה"ב — נתן ברנשטיין
12	הדואר בספרות — ש. אלראי
14	הדואר צוחק
15	זוטות
16	מפה ושם... — ש. מ. זאל
16	דע את הארץ — י. רבינוביץ
17	הגיגים בדרך סדומה — א. עופרי
18	מכתבים למערכת

התמונה: בית הדואר בחורה
הצילום: לשכת העתונות הממשלתית
מדור הצילומים, ס. בראונר

חברי המערכת:

ז. אלישיב, י. גליק, י. גרינוולד, מ. ירושלמי, א. ד. קולמן.

דואר

ירחון לעניני דואר, טלגרף, טלפון ורדיו

אפריל 1953

שנה ב' חוברת א'

ניסן תשי"ג

קביעת הטיב התימסורתי האפקטיבי של קשר טלפוני*

מ. יואלי

(logatom) המורכבות מקונסוננט — תנועה — קונסוננט. הקונסוננטים והתנועות לקוחים מלשון — האספרנטו. לשם בדיקת דרגת ההבנה של קשר טלפוני כלשהו מקי ריא בודק הנמצא בקצה האחד של הקשר שורה של לוגאטומים באופן ברור.

בחדר ההאזנה שבקצה האחר של הקשר מאזין בודק שני ורושם את ההברות כפי שהן נשמעות לו. שיעור הלוגאטומים מים הנשמעים כראוי משמש כמודד הטיב התימסורתי של הקשר הנבדק.

למעשה תלויה דרגת ההבנה בין היתר בנסיובם ועיצור תם של צוות הבודקים ולכן אין לראותה כקנה מידה אובייקטיבי. לכן נקבע כקנה מידה של הטיב התימסורתי מודד אחר, המבוסס על השוואת דרגת ההבנה של הקשר הנבדק עם זו של מערכת סטנדרטית. מודד זה הנקרא באנגלית articulation reference equivalent ובצרפתית affaiblissement équivalent pour la netteté ובקרי "A.E.N.", שווה להבדלי הניחותים של הקוים המלאכותיים שיש להוסיף לשתי המערכות על מנת לקבל דרגת הבנה של 80 אחוז (2), (7).

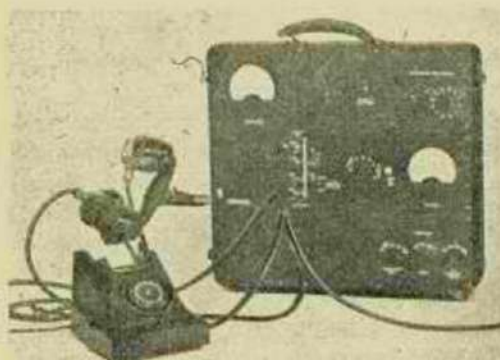
על מנת להקל על בצוע המדידות המבוססות על "דרגת

כפי שכבר צוין לעיל, אין הניתוח האקוסטי הגורם הייחודי המשפיע על הטיב התימסורתי של הקשר הטלפוני. המניין המשותח בטלפון מושפע, בהערכתו את הטיב התימסורתי על ידי גורמים נוספים, שאינם פחות חשובים מעוצמת הקול הנקלטת. בקשר לכך נודעת ראשית כל חשיבות רבה למידה בה מסרס או מעוות הקשר הטלפוני את הקול המקורי, הן על ידי שינוי צורתו הגלית והן על ידי הסחתו ע"י רעש לסוגיו השונים. גורם אחר שהשפעתו רבה הוא קול-החלואי והשפעתו הפסיכולוגית על הדובר. הערכה נכונה של הטיב התימסורתי של מכשיר טלפון תצטרך למשל לקחת בחשבון גם את אורכה של ידית השפופרת, שהרי בו תלוי המרחק הממוצע בין פיר הדובר לבין המיקרופון בשעת שיחה, ומרחק זה משפיע כמובן על טיב-הקליטה בקצה האחר של הקשר.

יוצא אפוא שהערכה כמשית של טיבו התימסורתי של קשר טלפוני תיתכן רק בתנאי-שימוש מעשיים. כבר בשנת 1929-1930 נערכו בארצות-הברית מחקרים מקיפים בקשר לכך. כיסוד למחקרים אלו שימשו השיחות בקווי הטלפון הרבים שבין חברת הטלפון והטלגרף האמריקנית (A.T.T.) לבין מעבדותיה של חברת "בל". מחקרים דומים נערכו באנגליה ונחברר ש"שיעור החזרות" (repetition rate) יכול לשמש כקנה מידה מוסמן לטיב התימסורתי (האפקטיבי) כ"שיעור חזרות" של קשר טלפוני נחשב מספר הפעמים הממוצע שהמשוחח בקשר זה נאלץ לחזור על דבריו ביחידת הזמן. מובן שקביעה מדויקת של שיעור החזרות של קשר כלשהו, מצריכה מספר רב של בדיקות ממושכות.

כקנה מידה אחר של הטיב התימסורתי האפקטיבי יש לראות את המדידות של "דרגת-ההבנה" (articulation), וזוהי הדרך בה נערכות מדידות כאלו כיום במעבדות ה-C.C.I.F. בנייבה.

נקבע מספר רב של הברות מלאכותיות (לוגאטומים —

מכשיר מילטלל למדידות תימסורת של מכשיר טלפון הכולל "פח ואוזן מלאכותיים"

* המשך המאמר שפורסם בגיליון מס. 12 שנה א'. הכוונה תרת שם נשתבשה ויש לקרוא: שיטות חדשות להערכת הטיב התימסורתי של קשר טלפוני.

ה-C.C.I.F. מרבית לעסוק במחקרים לשם מציאת דרך נאותה של הערכת הטיב התימסורתי, ורבות הארצות המשתפות כיום פעולה בנידון זה.

(7) R. H. de Wardt, The Conduct of Articulation Measurements, P.O.E.E. Journal, Vol. 44/4, Jan. 1952.

(8) C.C.I.F.—1952—1954. — 4ème C.E.—Document No. 4 Technique dite "essais d'appréciation immédiate" pour déterminer la qualité de transmission de systèmes téléphoniques (Contribution de l'Administration Australienne).

קריינית לוגאסטיים במסרכת "ARAEN"

הבנה, העמיד הדואר הבריטי לרשות מעבדות ה-C.C.I.F. מערכת סטנדרטית שניה הידועה בשם "A.R.A.E.N." (Appareil de référence pour la détermination des affaiblissements équivalents pour la netteté).

בשיטה שלישית להערכת הטיב התימסורתי האפקטיבי הוצעה "השיטה של ההערכה המידית" (Immediate appreciation tests—essais d'appréciation immédiate) שפותחה באנגליה ובאוסטרליה (8). לפי שיטה זו מקריא בודק אחד משפטים פשוטים, ובודק שני המאזין בקצה הקשר האחר מציין אם "קלט" את מובן המשפטי מבלי שיצטרך לרשום או לחזור על תוכנו.

שלוש השיטות הנזכרות לקביעת הטיב התימסורתי האפקטיבי נבדלות במובן באופן ניכר בבידוד הקושי של ביצוען. מחקרים הנערכים כיום בארצות שונות מכונים לבדוק את הקשר שבין שלוש השיטות, ותוצאות המחקר יסמכו עד כמה נותנות יסוד להניח שתוצאות ההערכה לפי כל אחת השיטות האלו לא תיבדלנה זו מזו במידה ניכרת.

בפי שכבר צוין מאפשרת קביעת תקנים המבוססים על הטיב התימסורתי האפקטיבי, במקום על הניחות האקוסטית—חיסכון ניכר בהוצאות לכבלי-הסחעפות למגויים, היות ורק תקנים כאלה לוקחים בחשבון כראוי את יציאותם של מבשרי הטלפון החדשים.

על כן החליט הדואר הבריטי למשל לבסס להבא את התכנון של רשתות-טלפון על הטיב התימסורתי האפקטיבי, ולא על ניחות בלבד (4).

חישוב מחירי מברקים בפנים הארץ

ניסן לוי

להלן אני מציע שיטה פשוטה ויעילה של חישוב מחירי מברקים בפנים הארץ:—

מחיר מברק בפנים הארץ מורכב, כאמור, משני חלקים: א) 225 פ.ר. עבור 10 המילים הראשונות. ב) 25 פ.ר. עבור כל מילה נוספת. אם להביע את זה בצורה אלגבראית, נניח, ל'× מילים תתקבל הנוסחה הבאה:

$$\begin{aligned} & 25(\times-10) + 225 \\ &= 25\times - 250 + 225 \\ &= 25\times - 25 \\ &= 25(\times-1) \end{aligned}$$

לפי הנוסחה הסופית $25(\times-1)$, כדי לחשב מברק בפנים הארץ, כל מה שיש לעשות הוא להפחית את מספר המילים באחת ולהכפיל ב'25 פ.ר.

דוגמות:—

מחיר מברק של 356 מילה הוא $356 \times 25 = 8875$ פ.ר.

מחיר מברק של 101 מילה הוא $101 \times 25 = 2500$ פ.ר.

וכו' וכו'.

כאשר פניתי לכמה מסקידו אנגי-האשנבים העוסקים בקבלת מברקים מהקהל בשאלה, כיצד הם מחשבים מחירי מברקים בפנים הארץ, כל אחד מהמסקידים בלי יוצא מהכלל, ענני בערך כך:— "על-פירוב אין לי צורך לחשב את המחיר כלל היות ואני משתמש בטבלת-המחירים שסופקה לנו למטרה זו."

— "בכל זאת", הוספתי לשאול, "מה תעשה במקרה שהטבלה האבד, או מה שיותר מתקבל על הדעת, מה תעשה אם תקבל מברק של 356 מילה?" (כידוע מוגבלת הטבלה ל-145 מילה בלבד). לכך קבלתי את התשובה האופיינית הבאה:—

— "בעד 10 המילים הראשונות אני לוקח 225 פ.ר. את יתר המילים אני מכפיל ב'25' ואת המכפלה אני מחבר עם ה'225 פ.ר. החישוב של 356 מילה הוא, איפוא, $346 \times 25 + 225$ פ.ר."

למותר לומר ששיטת חישוב זו, אם כי הנה יסודית, היא מסורבלת, גוזלת זמן ועלולה לפעמים להביא לידי טעויות.

הדואר בצפת בשנת תש"ח

יצחק כהן

המצב הכללי בארץ

כידוע היה תאריך סיום המנדט — 15.5.48, אבל כבר בתאריך 20.4.48 נתקבל בכל בתי הדואר בארץ חוקר מאת המנהל הכללי של הדואר של ממשלת פלשתינה (א"י) ובו הודעה, שתוך כדי תקופה 25.4.48—5.5.48 ייסגרו בתי הדואר בכל הארץ ויפסקו כל שירותי הדואר.

מקומות מסוימים נעזבו על ידי הכוחות הבריטיים לפני תאריך סיום המנדט. "מנהלת העם" קבלה על עצמה את תפקיד השלטון באותם המקומות, הצליחה למנוע "תהו ובהו" והפעילה את כל השירותים השונים, בין השאר את שירותי הדואר.

"מנהלת העם" זגה על דבר הדפסת בולים, אבל מסר בות טכניות אי אפשר היה להכניס באורח סופי ליום 1 במאי, שבו נפסקו שירותי הדואר המנדטורי. הם הופיעו כידוע רק ב"16 במאי, בקום המדינה, ונשאו כתובת: "דואר עברי". מן ה"16 במאי ועד ה"14 בו, ועד בכלל, שימשו כבולים ארעיים, אבל רשמיים, מטעם "מנהלת העם". בולי הקרן הקיימת, שנשאו עליהם הדפס: "דואר" והותאמו בחותמת "מנהלת העם".

כדאי לציין, כי בתקופה האחרונה של פעולת הדואר המנדטורי נשלחו גם מכתבים ועליהם בולי מנדט מוטבי עם בחותמת "ממשלת תהו ובהו". כמו כן נשלחו מכתבים בלי כל בולים, ובכל זאת נמסרו כולם לתעודתם.

המצב בצפת

שונה לגמרי היה מצבה של צפת, בירת הגליל אסופת המסתורין, השכונות הערביות היו משתרעות בה על שלושה רבעים משטחה של העיר. אוכלוסייתה מנתה 12,000 ערבים ורק 1,700 יהודים. הרובע היהודי נמצא בצפון מערב העיר, משלושת הצדדים נגל הרובע היהודי בחלק הערבי. הכביש הראשי הקיף את כל העיר למרגלות גבעת המעודה, שהייתה בידי הערבים. הרובע היהודי, המצומצם בשטחו והצפוף בבנינים נוסח "עיר עתיקה", ישב במורד תלול מאד, כשה"מעודה" ובנין המשטרה שולטים על כל שטחו. צפונית מורחית לעיר, על הר כנען, הייתה משטרת הריכנען, הבנין הגדול ביותר של "מבצרי טאגארט". משטרה זו שלטה על מרבית שטח של הרובע היהודי ועל הכביש ראשי-פנה—צפת. מצפון לרובע היהודי, במרחק של קילומטר אחד, היו הכפרים הערביים: עין-זיתון ובריריה, שחשמו את הגישה לשן עזרה ואספקה לצפת היהודית ושטרו על הדרך עכו—צפת.

עם הפנוי הבריטי מצפת ביום 16.4.48 חודש לפני סיום המנדט, נותקה התנועה בכבישים. הרובע היהודי היה מבודד לחלוטין, ללא כל קשר תקין עם העורף. פרט להסתגנויות של יחידות עבריות קטנות. ברגע ששירת העבא הבריטי התחילה מפנה את מש

טרת הריכנען, תפסו הערבים שידעו על הפנוי המוקדם, את כל הבנינים הציבוריים ואת עמדות המפתח בעיר כנען: בנין המשטרה העירונית, בנין הדואר הסמוך לו ובנין המשטרה על הר כנען.

שלטון עברי מקומי בצפת

עם יציאת הבריטים הוקם שלטון עברי בעיר תחת פיקודה של ההגנה. זו הכריזה על משטר צבאי בכל שטחי החיים בעיר.

ביום 18.4.48 מינה מפקד העיר צפת, א. סלד ("כנעני") את יהודה גרוס, מזכיר מועצת פועלי צפת לשעבר, לקי צין המטה לענינים אזרחיים. פקודות וצווים היו מוצאים בכותרות: "יודעות רשמיות" ובחתימה: "ארגון ההגנה העברי בארץ ישראל, אזור צפת". הפקודות והצווים היו מתפרסמים בעתון מטה ההגנה "קול צפת", שיצא לאור בפקודת מפקד העיר בעריכת י. עשני והודפס במכונת הדפוס היחידה שהייתה בעיר ושהותחזמה למטרה זאת (בסך הכל הופיעו שתי חוברות לפני המצור, ו"9 גליונות בתקופת המצור. תגליון האחרון הוא גליון השחרור. חוברת אחת לא הושלמה מחוסר נייר).

ביום 21.4.48 מינה קצין המטה לענינים אזרחיים תש"ח עה חברי ההגנה למנהלי מחלקות השירותים האזרחיים. הנהלה זאת הצליחה להגן על צפת, לעמוד במצור ולהתגבר על כוחות מרובים פי כמה של האויב. העמידה הייתה מבססת וכיבוש עין-זיתון ובריריה על ידי כוחות ההגנה מבחוץ הביאו לפיילת רוחם של התושבים העיר בים ולשכירת כוחם הצבאי. כל זה גרם לסיומו המהיר של שחרור איזור צפת כולו ביום 11.5.48.

הדואר בצפת

ביום 2.5.48 מנה קצין המטה לענינים אזרחיים ממונה על שירותי הדואר בצפת. הדואר נפתח ביום 4.5. לא בבנין הקודם, שהיה בידי הערבים, אאל במשרד קצין המטה לענינים אזרחיים. למעשה הייתה העיר עוד במצור לפחות בודת הציבור, אבל אחרי כיבוש עין-זיתון ובריריה הוקם קשר צבאי עם העולם החיצוני. למרות זאת לא הורשה אף אורח לעזוב את העיר. סיורי ההגנה והפלימה היו מעבירים את המכתבים לדואר ראשי-פנה ומשם נשלחו בדרך הרגילה לכל חלקי הארץ.

בולי צפת

בידי הדואר העברי לא היו כל בולי מנדט. כמו כן לא הגיעו לצפת, מחמת המצור, בולי "מנהלת העם". כתוצאה מכך הדפיס הממונה על שירותי הדואר, בהסכמת קצין המטה, בולי דואר ארעיים, "שישאר בשימוש עד התקבל בולי הדואר של מנהלת העם" (כלשון הדו"ח של קצין המטה לענינים אזרחיים אל הממונים עליו). מספר הבולים שהודפסו היה 2,200. הבול הוצא למכירה

ביום פתיחת הדואר הזמני, 4.5.48, קשה לדעת אם כל הבולים נמכרו.

הדפסת הבול וצורתו

אם תעינו היטב בבול צפת (צילומו ניתן בזה) תראו קיום משורטטים, אלה הם שרשורים בחולות, כי הבולים נדפסו על נייר מעטפות, על צדה הפנימי של המעטפה, על כל מעטפה (מחוטר גיר אחר מחמת המצור) הודפסו 12 בולים בני 10 מיל, יש לציין כי קוי החבלת של נייר המעטפות מהווים רקע יפה לבול, ובכלל הוא בול יפה אם כי פשוט ופרימיטיבי...

הבולים היו מנוקבים ונמכרו בלי דבק, בזמן מסירת המכתב היה סקיד הדואר מורח דבק על הבול ומדביקו על המעטפה.

הדפסת הבול נעשתה, כמו כל צרכי ההדפסה של ההגנה, בדפוס המיוחד — "דפוס הגליל", המדפוס היה חיל מומחה של ההגנה שהוטל עליו במיוחד תפקיד זה. מוכן שגם חותמות מתקופת המנדט לא עמדו לרשות דואר צפת. על כן השתמשו בימים הראשונים לפתיחת הדואר הזמני בחותמת בצורת מלבן ובה רק התאריך. החל מ-6.5.48 התחילו מחתימים את הבולים כדי לבטלם בחותמת מעשיריבות, החרוזה בלינוליאום, צורתה עגולה עם המלה "דואר" למעלה והמלה "צפת" למטה. באמצע בא התאריך, חותמת זו הועברה למשמרת, בדואר ישראלי, והיא תהווה את אחד המוצגים ההיסטוריים במוזיאון הדואר לכשיפתח. גם כר לחותמות לא היה בעיר, על כן השתמשו בדיו מצבע כרמין אדום.

בול צפת הוא אחד הבולים הנדירים והמפורסמים ביותר מתקופת המעבר מן המנדט למדינה, והיחיד שחוצא על ידי ההגנה.

ולסיום הגני להודות לד"ר ק. שטינברג חבר ועד אגודת הבולאים על שהרשה לי באדיבותו הרבה להשתמש בפרטי מחקרו על בול צפת שהתפרסם בשבועון הבולאי החשוב ביותר באמריקה "סטמפס", בחוברת 13.5.50, במלאות שנתיים לקום המדינה. לרובות בולאים בעולם נודעו פרטים על מלחמת השחרור שלנו מתוך המחקר הנ"ל.
הגנייה בי

נא להכיר

דוד מיוזין

מקצועות בדואר: פקיד המבחנים

בעצם, מי אינו מכיר את המושג "פקיד המבחנים"? כל עובד בשירותי הדפוס, ואף מחוץ להם, בא בקשר זה או אחר עם הבוחן, אם נתאר לנו את שירותי הבחינה על ענפיהם השונים כאורגניזם חי — תהיה מחלקת הבחן מרכיב העצבים שלהם, תפקידי מרכיב העצבים הם לפקח על פעולות האיברים השונים; לקלוט את הגירויים החיצוניים באמצעות החושים ולתרגמם לפעולות מתאימות; כמו כן לחנך בין הפעולות של האיברים השונים ולהחזיק את כל האורגניזם במצב תקין, אכן, אלה הם גם התפקידים של מחלקת הבחינות. אתאר את פעולותיה של המחלקה לפי חלוקה זו.

א. סקוח ותצפית על הרשת הקיימת. פעולה זו מבוצעת על ידי בחינות שגרתיות של הבולאים, מבשורי הטרופון והקיום הביוצירוגיים. כל הליקויים המתגלים בבחינות אלה, שהם למעשה סימפטומים של קלקולים לעתיד,

נרשמים ונמסרים מיד לטיפול המחלקה המתאימה. ב. בקורת של השינויים ברשת. התקנת מכשיר חדש, בנין קו חדש, הנחת כביל או שינוי במהלכו, ביצוע עבודת בוק באיזה חלק שהוא ברשת — כל אלה, ובכל השלבים של הפעולות הקשורות בהם, עובדים את ביקורת הבוחן.

ג. טיפול בקלקולים. אחד התפקידים העיקריים של הבוחן הוא לשלל בקלקולים. למעשה אין הבוחן "מתקן" את התקלה, אולם לו חלק חשוב בתהליך הבאת המעגל למצבו התקין. הבוחן הוא המקבל את התלונה, קובע את סוג הקלקול, מכון את הטיפול בו בכל שלביו, ולבסוף מבשר למנוי על תוצאות השרות. בכל התהליך זה עיקר תפקידו של הבוחן הוא לאתר את נקודת התורפה. במנוי יום המקומיים קיימת סטנדרטיזציה מסוימת של הרשת: שלושה "סקטורים" לקו מהמנוי למרכז: (1) המכשיר והרשת שבבית המנוי — נמצאים בטיפול "קונציהפנים",

שדה פעולתו הממשית הוא ליד שתי עמדות : המסגרת הראשית ורכות הבחן. המסגרת הראשית היא הצומת, או מקום תרכזו של כל הרשת השייכת לאזור ; והחרי בורים למרכז או בין המעגלים השונים נעשים ע"י הבוחן במסגרת זו. רכות הבחן מכילה מכשירי בחינת שונים, שחשוב בהם הוא ההלסטטר. בעזרת מכשיר זה אפשר לקבוע אם המעגל הוא רצוף, מנותק, מארך או במגע עם מתח זר, כן ישנם מכשירים לבדיקת טיב השמועה, מהי רות החוגות וכן אמצעי חיבור לבחינת מעגלים שונים. ברכות הבחן הבינעירוניים ישנו "לוח החוליות" שדרכו מחוברים כל הקווים הבינעירוניים עם גישה ישירה אליהם, ואפשרות קלה להחלפת המעגלים. כן ישנו ברכות זו מכשיר "מגד" המאפשר לקבוע בדיוק רב את התנגדות המעגל, בידודו, ולאחר את הליקויים.

נוהל מיוחד במינו הוא זה של "מספר הבחינה". זהו מספר בעל כת רב, למשל : 1) מספר המברקה מתאונן שאחד המעגלים אינו פועל, ואחר שקיבל אותו "מספר בחינה", הוא בסות שתלונתו תקבל טיפול. 2) קוץ, מאיוז מחלקה שהיא, המקבל "מספר בחינה", קיבל אישור מהבוחן שפכוותו נבחנה ונמצאה בסדר. מספר זה הוא בעצם המספר הסידורי של יומן הליקויים בו נרשמת כל תלונה, כל בחינה וכל תורעה.

לסיכום, אנו רואים שהבוחן הינו בורג חשוב במכונה המורכבת הנקראת "שירותי התנגדות של הדואר". עליו להיות קר מוג — אך לא אדיש, תקיף — אך לא חצוף, זהיר — אך לא הססן, ער — אך לא פזיז, ומעל לכל הוא צריך להיות בעל חוש התמצאות.

2) התילים הגלויים או הכבילים החדרניים שמחוץ לבית עד לתיבת ההסתעפות — בידו "קונית החוץ". 3) משב ועד למרכז — בכבילים העיליים והתת-קרקעיים מטפ לים כמוכן הכבלים. מסובך יותר הוא הטיפול בקלקולים בקווים הבינעירוניים. בניגוד לקווים המקומיים שבהם לכל זוג מוליכים מחובר מנוי אחד, בקווים הבינעירוניים, ברוב המקרים, פועלים בעת ובעונה אחת כמה מעגלים על כל זוג מוליכים. עם קבלת תלונה על מעגל מסוים, על הבוחן לקבוע ראשית אם התקלה היא בקו עצמו או באחד המת קנים המורכבים עליו. במקרה שהקלקול הוא בקו, עליו למצוא את הדרך להקטנת הנזק לשרות, ולהפעיל את אשר ניתן בהתאם לעדיפות המעגלים שנמצעו. כדי לכוון את הטיפול בתקלה ע"י הקוונים באיזורים השונים, על הבוחן לדעת את מהלך הקו, כי כאן אינה מתאימה האבסורמה של הגיאומטריה "בין שתי נקודות אפשר להעביר רק קו ישר אחד". אצלנו יכולות להיות קשורות שתי נקודות בורכים נפרדות.

ד. דישום. לכל קו ולכל מכשיר בריסוס, שבו נרשמת ה"ביאוגרפיה" שלו : השם והכתובת של המנוי, סוג ה מכשיר, מהלך הקו, הקלקולים במעגל ותיקונם. (אנב, רישום הקלקולים אינו נהוג בארצות הברית). הבוחנים מנהלים גם יומן של כל הבחינות הנערכות, נוסף לזאת יש למלא טפסים מיוחדים בקשר להתקנות, ורושמים את השינויים ברשת בספרים מיוחדים.

אם כי שטה נידוהו הנו להלכה מצומצם, שולט למע שה הבוחן בעזרת מכשיריו על כל הרשת המסופסת.

דואר חיפה

הטון הנכון

עצה לסלפונאים—ות

מרדכי חנין

בעקבות הוראות לשרות טלפון מס' 14

"שלום המספר בבקשה" בקול ידידותי ער תססור — מה נהדר!

בקול ישן ומפוק — ערבך אבדת.

"צר לי, המספר תפוס". אם אמרת זאת למנוי בקול רך, עדין ולבבו שאינו משאיר צל של ספק — מה טוב ומה נעים. אולם אם אמרת זאת בקול אפסי, לא איכפתו וכדי להפטר — אבדת את האמון אליו.

"צר לי המספר לא קיים" בקול שקט ובוטח — המנוי מכבד אותך, עזרת לו.

בקול מרוגז — את עצמך הרגת ואחרים.

"צר לי המספר מקולקל" בקול סימפטי ומתנצל — הרגעת את המנוי.

בקול רותח ועצבני — שום תקווה לא נתת שהמספר יתוקן אי פעם.

"צר לי, אין השובה" בקול נאה וערב — השומע לך יאמין.

בקול של "מצוות אנשים מלומדה" — אתה חשוד.

"צר לי טעות" בקול מתודה ומפס — מיד נסלח לך על טעותך.

בקול "תקוף" וחזק מדי — מתרעם המנוי, כועס וצודק.

וזה בשעות היום. "צר לי טעות" בלילה — אנשים "הרגת"...

"צר לי, אקשר איתך שוב" (אם נותק הקשר בטעות) בורזות וללא כל טענות — קורה דבר כזה, והמנוי מודה לך.

בקול תואנה, מאשים ומשטה — כבודך ירד.

"נמרתם" בקול שואג ורועם — תבהלת את השומע, ללא כל יכולת להקץ.

בקול ענוג ונעים — שכרך אהב.

"נא להחזיר את השפופרת" בקול מתון ומרגיע הכל יעשה לפי בקשתך.

בקול מצהה, גם וחצוף — יש חשש כי מיד יופיע הצורך לעשות תקון דחוף בטלפון של המנוי...

"האיכל לעזור לך" בקול אירונילועז והבלטת ערך עצמך — שכרך יצא בהפסד.

בקול לבני — זו מדה טובה.

"אצלצל לך" (לאחר הזמנת שיחת חוץ) בקול מבשר אמת — זוהי הדרך.

בקול גוער ודוחה — להבא ישתדל המזמין לסדר את עסקיו בדרך אחרת...

"דברו בבקשה" בקול רועם והומה — מדה רעה. בקול ער ועוזר — זו מדה טובה.

"הזמן עבר, נא לסיים" בקול מדנים נוהם — לא ולא.

בקול מתון וסבלני — עולמך קנית.

"נא לסיים תוך חצי דקה" בקול אדיב הנותן שהות — זוהי כחגת ההוראות.

בקול שוט, מתפרץ וקוצף — אנא! לא כך.

"צר לי אצלצל שנית" בקול משכנע ומבטיח — סומכים עליך.

פזיז, מגמגם ונבלע — פשוט לא הבינך.

"האם לבטל את הדרישה" בקול החלטתי ושאינו ניתן לערעור — לא נתת לצד השני שום הזדמנות להביע דעתו. בשאלה ובבקשה — תשובה מתאימה תקבל.

לא הרי עבודת הטלפון שהיא מבוצעת באמצעות חוץ טים כהרי עבודה אחרת עם הקהל שהיא — פנים אל פנים.

בעבודת הטלפון כשאין רואים אותך בצד השני אין יודעים אם פניך מאירים או קודרים; אם יש בהם סבר פנים או רוגזים המה; אם למלחמה או לשלום אתה. קולך הוא הקובע.

אל תשתמש לא בקול ענות גבורה, ולא של ענות חלושה. לא "חכם" ביותר, ולא עצלני מדי. בדרך כלל אין צורך לדבר הרבה מחוץ לבטויים שבהוראות. אולם מאידך, אל יורגש בקולך שמץ של התאפקות והסוס בשעה שאתה צריך להגיד דבריו.

כל הנ"ל הוא לא רק ביחסך עם המנויים, גם בעבודה עם חבריך במקום ומחוץ למקום התנהג כך.

ואם תרצה לומר שיש לחנך גם את הצד השני... הרי תהיה אתה היוזם והמתחיל. והיה קולך קול הולך וגשמע עד למרחוק.

"ולשון רכה תשבר גרם" (משלי כ"ה ט"ו) ואז יהיה "קול המון כקול שדי".

מזכרונות טלפונאי

מאת אברהם שץ

עבשיו כבר מותר לגלות...

מדי פעם ופעם מיפיעים זכרונות של אנשי "הגנה", ש"י וכל אלה אשר השתתפו בפועל במחתרת העברית בימי ממשלת המנדט. בתוך קטעי זכרונות אלו מזדקרת לעתים דמות טלפונאי עברי בימים ההם, דמות גבורים אלמונים, אשר לא במעט עזרו בימים ההם והצילו, עקב הפקדים הצבאיים והלאומיים, אביא כאן קטע מזכרונות...

באחד לילות הקיץ בשנת 1947 סמוך לחצות הבתנית כי "קריצות עין" של המגויים הידועים לי היטב משיחור תיהם "התמימות" בביכול הולכות ומתרחבות. הבנתי תיכף כי עמד משהו להתרחש באותו הלילה. היות ועל שינה לא יכולתי כבר לחשוב החלטתי מתוך אפס מעשה לעקוב אחרי שיחות ולדעת ברור על המתרחש. קודם כל התיחלתי להאזין לשיחות של הבריטים בעיקר בין מפקדת הצבא שבמקום ובין קצין המשטרה הבריטי. אבל הבתנית כי אלו היו מברקים רשמיים יבשים מלאים מספרים וקטעים של כתב סתרים.

והנה לפתע שמעתי שיחה באנגלית צחה בין שני קצינים בריטיים. הבנתי כי אחרי גמר מסירת המברק הטלפונאי הצבאי כנראה שכח לנתק את הקו האזרחי או יתכן והיה מגע בין הקוים כפי שזה היה קורה לעתים. על כל פנים האזנתי והרשיית ששמעתי הסעיר את רוחי. אחד שקולו היה מוכר לי כנראה מהמפקדה המקורית מית צעק: "אצלנו הכל מוכן סר", "היהודים ירקדו הלילה על שפת הים כדבעי. כל פלוגתי קבלה תוספת ויסקי והחבריה, עומדים הכן ומחכים לצאת להתחיל לירוק באש".

הבנתי תיכף כי עמדה לבוא אנית מעפילים לחוף חדרה והבריטים יודעים על כך ומכינים "אמבוש" לחברי ההגנה. בינתיים גברה התנועה במושבם ומתוך כמה שיחות שהאזנתי נתאמתה השערתה. הבחורים שלנו לא העלו בי דעתם מה חכה להם על שפת הים — קני מכונת יריה ומות בטוח. התקשרתי מיד עם המקשר במספר 42 הידוע ומפורסם בימים ההם ובקשתי לשלוח אלי למרכזיה אחד "החברה" היות ו"יש בפי ידיעה חשובה מאד סודית בהחלט". כעבור רבע שעה בערך הגיע אלי רוכב אוסנוע. יצאתי אליו וגליתי לו את כל מה שאוני שמעו. הבחור התיחס בהתלהב באי אמון לבדיו וחשש להפרזה מצדו אבל בסוף החליט לחזור לבחוריו ולהתייעץ אתם. כעבור שעה קלה חזר הכל למסלולו הרגיל. פסקו השיחות, פסק הרעש ברחובות המושבה. נרגעתי היות והבנתי כי החב"ה קבלו את אזהרתי ולא יצאו לשפת הים. התחלתי לנמנם. בשעה 4 צלצל פעמון לילה ממושף. המיגור הבריטי בכבודו ובעצמו מבקש את קצין המשטרה הבריטי. בלי כל הקדמות הוא שאל את קצין המשטרה כבעס כי בוש: "איפה היהודים שלך? ומבלי לחכות לתשובה

הוסיף: "הפסדנו את ההצגה כי חכנה נתגלה כנראה ע"י שוטרים שלך ליהודים והם לא באו לשפת הים". לבי פעם בחזקה בשמע דברים אלו. הצלתי לבטח חיי עשרות אנשים יקרים.

בלבתי הביתה בבקר אחרי גמר המשמרת פגש אותי ברחוב בחור חסון לבוש מדי נוטר: "אתה עובד בטלפון בלילה חבר ז'?" "כן" עניתי מתוך הסוס.

"חבר" המשיך הנוטר בלהט "הצללת הרבה חברה הלילה ממות בטוח. קבל את תודתי ההמה בשמי ובשם החברה". הוא לחץ את ידי בחמימות והסתלק.

יותר מאוחר נודע לי כי הצבא הכין מלכודת על שפת הים והפיץ בכונתה תחילה שמועות על בוא אנית מעפילים לשפת ימת של חדרה כדי למשוך חברי הגנה מתנדבים למקום ולקטול אותם במכונת יריה.

האו"ם — גן עדן לבולאים

ארגון האומות המאוחדות מקבל מדי חודש בחדשו כשמונים אלף צורות דואר. רבוי המכתבים והחובי לות המתקבלים הופכים מוסד זה לגן עדן בשביל חובבי הבולים. סקירי האו"ם הבינו עד מהרה את היתרונות הבולאיים הכרוכים בעבודתם ויסוד אגודת בולאים בינלאומית, בה מיוצגים סקירי כל המדינות מדרגת שליו ועד ראשי משלחות וכולם מקיימים ביניהם יחסי אחוה ורעות.

האגודה אוספת את כל בולי הדואר המגיעים למור סד מערבבת אותם ומחלקת אותם באופן חפשי במעטפות המכילות 100 בולים ומזכרת את המעטפות במחזיר סמלי של 10 סנט כל אחת לחברי האגודה בלבד. ההכנסה מוקדשת כולה לקרן הבינלאומית למען הילד.

★

בולים מכוערים

בעתון האנגלי המפורסם "סטמפ קולקטינג" פורסמה רשימה מעניינת על הבולים המכוערים ביותר שהוצאו בעולם. המחבר מציין מאות בולים מ"42 ארצות שונות. יש לצוין בסיפוק כי בין רשימת בולים זו אין בולי ישראל מיפיעים.

★

מכירת הבולים בעולם

לפי אומדן זחיר מוצאים למכירה בעולם כולו כמיליון שנה אחת כשמונים אלף מיליון בולים שונים. לקט מהעיתונות הבולאית — הביא לבית הדפוס

יצחק כהן

סיור במעבדות "בל" בארה"ב

נתן ברנשטיין

בגלל הודישה הרבה מצד הצבא, כך שחברת "בל" העי סיקה את מומחיה בחיפוש אחר חומר סינטטי שימלא את תפקיד העופרת היקרה ויחד עם זאת יהיה זול ולא יפול בתכונותיו וערכו כמעטפת לכבלים.

המעבדות לפיסיקה ממונות למדי, גם כאן נעשים מאמצי רבים לשם מציאת מתכות חדשות עלידי סגסגת חמרים שונים וזולים באופן יחסי, כדי ליצור נתך חדש שמבחינה פיזית יהיה חזק, מוצק, קל, וימלא בתכונותיו את כל שאר התפקידים הנחוצים למטרות השונות. לצורך זה יש במעבדות כמה תנורים ירימים, בתי יציקה, דפוסים לחץ ושאר מכונות של בית מלאכה מכני מודרני. כמוכן שהעבודה אינה נעשית רק בשטח המתכות, כי תפקיד החמרים המכודים כמעט שזה בחשיבותו בתכנון הטלפון ומוצרי הלואי, כדאי להזכיר כי גוף הטלפון והשמופדת גם מחומרים פלסטיים מבדדים שהודישה מבחינה טכנית היא שחומר זה יהיה מוצק ובלתי שביר עד כמה שזה אפשרי, ויחד עם זאת קל במשקלו, יש גם צורך להוסיף את תפקיד המעבדות הפיסיקליות בחיפוש חמרים מתאימים לצורך המחקר האלקטרוני, כי כבר כיום נמצאים אלמנטים רבים הפועלים לפי עקרון אלקטרוני במכשירי הטלפון החדשים ובציוד הכרוך בזה. אצין בין השאר את השוויין (Equaliser), הווריסטור (Varistor) והטרנסיסטור (Transistor).

בסוף האגף הימני שוכן אולם הרצאות גדול, שמבחינה

מעבדות הטלפונים של "בל" נמצאות ליד העירה סמיט אשר במדינת ניו יורק, כששים ק"מ מהסיטי של ניו יורק. חבר עובדים המונה כ-3400 איש מועסקים במעבדות ששטחן הבנוי מגיע ל-200 אקרים בערך. בלי ספק, יש צורך לציין כאן כי המעבדות בנויות בצורה מודרנית ביותר, זה כולל את הקירות הפנימיים של הבנינים. קירות אלה אינם יציבים, להפך, ניתנים להזזה ופירוק או הרכבה, דבר זה מאפשר את התרחבותה של מעבדה מסוימת או הוספה של חדר מסוים בלי כל קשיים ובלי שנויים בכנין.

הכניסה למעבדות "בל" היא דרך מדרגה גדולה אשר מימנה נמצאים בניני המעבדות לחימה, פיסיקה וכי. ניה, אולם הרצאות ואולפני קול, משמאל שוכנות המעבדות לחשמל ואלקטרוניקה. האגף הימני והשמאלי מחוברים ע"י מסדרון רחב ומוזוג המשמש כעין תערוכה בזעיר אנפין למוצגיהן האחרונים של המעבדות.

הסיור החל בסיוור במעבדות לחימה, כאן נעשים הניסיונות במלחמה נגד מוזיקים וגורמי טבע שונים במקררה של עמודי עץ לטלפון, בכל אקלים וסוג קרקע סובל העץ מ"מחלה" שונה, ודרכי הלחימה החימיים במטריות, עיובש, רקבון וכדומה שונים בכל מקרה; זאת רק דוגמה אחת לתפקידה של מעבדה זו. דוגמה נוספת היא הפקת הפוליאלהלן, שימשש במקום עופרת כמעטפת לכבלים. כידוע מתדלדלים מכרות העופרת, וכן מחזרה גבוה מאוד

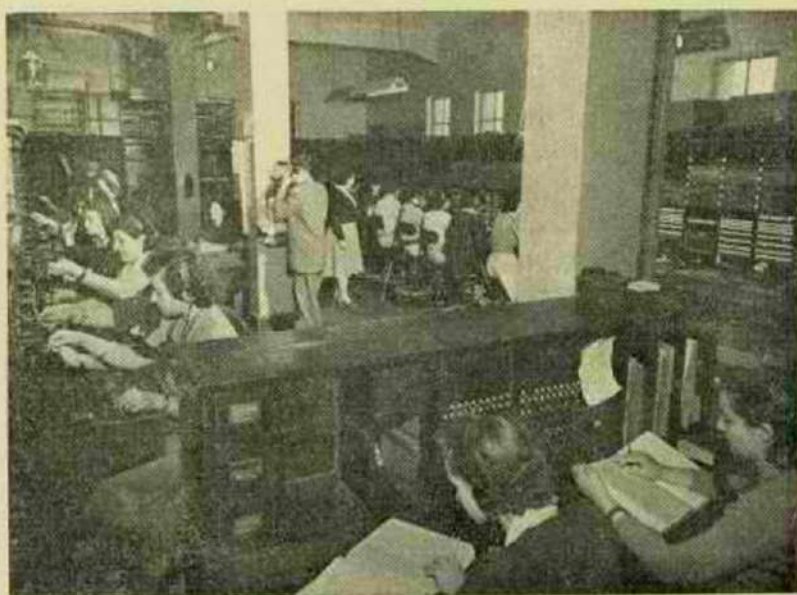
מרכז הטלפונים בחדרה

מכיל שום חוטילה או חלל אייר ריקני שהם מחסרו נותיה של השפופרת. זה כמובן מונע טלטולים ותנודות גסות בנורות רדיו, חוץ מזה מבנה ומשקל הטרגיסטור מגיע רק לכדי עשירית של שפופרת אלקטרונית ביגור ניה. גם הואיסטור המוזכר קודם ברשימה זו הוא אל-מנט חשוב (במעגלי טלפון) שהומצא הודות לניסויים רבים בשטח מוליכות המתכות ועיבודן. תפקידו של אל-מנט זה הוא חיסול-זרם אבסורטי, ז"א שהתנגדות הוא-ריסטור משתנה ביחס ישר לעצמת הזרם העובר דרכו. הואיסטור עשוי לוח מתכת (כגודל פרוטה) שעליה נמרחו גרגירי גרפיט שרוף בחום של 1300 מעלות צל-סיוס. מוצרי לואי הפיעלים לפי עיקרון דומה כמו הטרגיסטור הם אלמנטים הרגישים לאור (כמו העין החשמלית) ולשנוי בחום: האחרון הוא כה רגיש עד שנגיעה באצבע במוליך דיה להראות זרם של כמה מיק-רואמפרים במדיוורם.

כמובן שמעבדות "בל" עסוקות מאוד בעבודות למאמץ המלחמתי האמריקאי, וכמה מתחקירות הנעשות בכוח זה הן מבחינת סוד צבאי, אבל באשר לשאר החקירות והתגליות, הרי יש למעבדות הנצאת ספרים משלהן ובה מרפצות הידועות האחרונות על הנעשה בשטח מדע הבק כפי שעובדו ע"י מהנדסי החברה.

איני יכול לסיים סקירה זו בלי להודות למפקחת הראי שית של חברת הטלפון הניו-יורקית, הגב' א. ליווי וכן למנהל לשכת העתונות מר ה. זנבר על עזרתם המלאה וזמנם הרב שהקדישו לי בטידור הסיוור האחרון והמעניין.

אקוסטית הוא אחד המשובחים ביותר. בלי עזרת רמקול אפשר להבין כל מלה היוצאת מפי הנואם על הבמה, בכל פנה שבאולם, אפילו המרוחקת ביותר. מעל האולם הזה נמצא האולפן לנסיונות קול. זהו מקום מיוחד במינו בצורתו. הכניסה היא דרך דלת המובילה אל רשת פלדה המתוחה באמצע חדר ענק אשר כל קירותיו (כולל תקרה ורצפה) עשויים מחומר מבדד אשר צורתו דומה לכחורת דבורים. כאשר מדברים במקום זה, הרי גלי הקול רק מתפשטים בכוח אחד, ומכיוון שהקירות המיוחדים אינם מחזירים את הקול, אין כאן הר. גלי הקול כה נבלמים בקירות הכחורת האלה, עד כי כאשר המדבר מפנה אליך את גבו, אינך שומע מאומה. זאת אע"פ שאתה עומד מרחק כמה צעדים ממנו! הנסיונות במיקרופון של המי-לפון מס' 500 שנעשו כאן אפשרו לקבל רגישות יתר של 10 דב. א. פי שלוש מזה של מיקרופון בטלפון רגיל. האגף השמאלי כולו מיועד לחקר חשמלי ואלקטרוני. כאן ישנן כל המעבדות עם הציוד האלקטרוני המרובה, חדרי הכנון, בית ספר מקצועי מיוחד ומחסנים שהגישה אליהם חפשיה: כל חומר או חפץ הולקח גרשם בכרטיס מיוחד ע"י הלווקה בעצמו, בלי עזרתו של מחסנאי. הגי-סיון הראה כי שיטה זו יעילה יותר ומתאימה במיוחד לדרישות חבר סכנאים העוסקים במלאכת התכנון. כתוצאה מעבודה מאומצת בשטח הקירית מוליכותם של מתכות וחמרים מוליכים למחצה, הצליחו מהנדסי מעבדות "בל" לייער את הטרגיסטור, זהו אלמנט הרומה בסגור לוחיו לשפופרת רדיו מבכירה, אבל יחד עם זאת אינו

מרכז הטלפונים הניו-יורקיים, יפו

ובאלומת האור פיוזו רסיסי מים ועירים. מבחוץ הגיע לאוזני שאון עמום, כאילו דפק מישהו בקצב מסוים על דפנות האניה.

קאלארמן היה מהרהר במצבו החדש. ושוב ביקש תחבולות ושינוי לעצמו, כיצד עליו להתנהג בחקירות ובבדיקת הבאות. הוא התמחה בכל גופו וחייו בהנאה: "הכל יבוא על מקומו בשלום... העיקר — קור רוח ושליחת נפש... אותו סנדלר ודאי פיספס משהו למישהו, זקן אשמאי שכמותו... מכל מקום יש להודות על האמת: הללו מומחים ובקרים הם במלאכת החיפושים... לכל השדים והרוחות! אין אני מפחד מפניהם... מילמל לעצמו. "אין להם די שכל בקודקדם, כדי לגלות את צפונותי. אבל אני אביא עליהם צרות צרורות... סתירה? הכל הבלים! אין אצלי שום סתירה. בתחבולות עורמה ידי על העליונה..."

1.

הקצין החוקר עיין בתיק של קאלארמן. הוא התבונן לחקירה וידע שצפויה לו מלחמת שפתיים רצינית, כבדה ומיגעית, שבה עליו לנצח ויהיה זה! מבדיקת התעודות שבתיק נתחזר ללא ספק, שקאלארמן הוא ספסר ותיק ובעל "גסיון" רב. הוא תצליח להעלים עקבות משעו ללא שיור של הוכחות או ראיות כלשהן. העובדה שלשוא חיפשו בבגדיו, בחפציו ובתאי בשעת גסיונו לצרפת — עובדה זו עשויה להקשות ביותר על עריכת חקירתו של הנאשם.

אך ברור ונעלה מכל ספק היה דבר אחד: את צורר הבולים לקח אתו: החיפוש והמעצר באו עליו במפתיע, ואין להעלות על הדעת שהיתה לו אפשרות למסור למישהו את החבילה, וככן — היכן הבולים?

על השאלה הזאת הוא חייב להשיב. כל פרטי העדות של ברול הוקן נבחנו ונתאמתו. הנה מונח לנגד עיניו גליון נייר, משורטט ומסורגל יפה, ובו רשומים בטורים סדורים בקפדנות הסכומים ששולמו, אנכ פירוט סוגי הבולים שנקנו עליהם קאלארמן. הרשימה מכילה בולים מתקופת המנדט הבריטי, כגון הבול החום במיל אחד שהוצא בלונדון בשנת 1926 שהכתובת עליו הודפסה בטעות באותיות הפוכות ובשורות הבינלאומיות הוא ערו בר לסוחר במחיר אלפיים—שלושת אלפים דולרים. כל הסכומים שברשימה הסתכמו במספר אחד גדול בעל המש ספרות. ענין מיוחד במינו היה גם בגלויי הצינורות, שבאמצעותם הורמו סכומי כסף כה גדולים במזומנים לרשותו של קאלארמן בהיותו בישראל.

הזקוף התורן הודיע שהעצור הובא זה עתה, והכניסו לחדר. הקצין החוקר הסתכל בו מתוך סקרנות בלתי מסויה. תחת תחילה נשאל העציר שאלות שבשינורה, לשם קביעת הענינים הפורמאליים. אחר כך השתררה דומיה. היתה זו הפסקה ארוכה ומיגעית, כשהאחד שיתק ובויתן במבטו החודר את פני השני, וזה שותק אף הוא ומתאמץ לעמוד במבחן המהר הזה...

— כדי למנוע ממך, מר קאלארמן, רוגז עצבים מדי-

דפים מוגשים עיי
ש. אלראי

בעקבות מבריה הבולים

1.

גשר הפיקוד הוא מתחן לתחום שהייתם של הנוסעים באניה, כי שם נמצאים תא הקברניט, חדר הניווט ולשכת האלחוט.

האלחוטאי התורן קרא ספר תוך צפייה לקליטת השידור. גל השידור טרם הופעל. קול עמום של זימרה הגיע אליו בעד האזניות. בכל זאת הבחין בגל השידור בזמן הקבוצ. האלחוטאי הטביל עטו וגמל את היומן. ההודעה שנתקבלה שודרה בכתב סתרים. לאחר כמה דקות מסר לקברניט גליון נייר, כולו זרוע ספרות. וזהו נוסח המבוי רק, כפי שנתגלה לאחר הפיענוח:

"לפני הבניסה למים הטריטוריאליים פירכו חיפוש מודקדק בבגדיו, בחפציו ובתאי של הנוסע קאלארמן. חושדים בו בהברחת אספק בולים יקרי ערך בנסח קופסת סיגירות. מבלי להתחשב בתוצאות החיפוש — עצרוהו, מינעו ממנו אפשרות מגע עם הנוסעים והחוף. הבריקו על הביצוע."

כעבור שתיים הודיע הקברניט במימברק התשובה: "קאלארמן נעצר ובודד. החיפוש ללא תוצאות. מחכה להוראותיכם."

עברו כמה ימים והאניה הפליגה בחזרה לחיפה. קאלארמן ניסה לעורר שעורריות, למחות ולהתפרע אך לשוא. עצביהם של הימאים עמדו במבחן. העציר הוסע לחיפה בתא מובדל ובלתי נוח כלל. תאו הקודם, שנתיחד לו בדרכו מישראל לצרפת היה נעיל עתה, ומפתח דלתו הושם למשמרת בארזיו של הקברניט.

קאלארמן הקין משנתו בבוקר השכם. לאחר שהתנוודד מטאט מוטו האחת אל השניה וראשו נחבט משהו בי דופן התא, הוא חש בייגה האפפת איתו, ובהפנותו את ראשו לעבר החלון העגול הסתנן אור עכור ואפוריר,

* בעקבות מבריה הבולים מאת ס. ארקדי — הזוית הש' לישית — הוצאת ספרים נ. טברסקי בע"מ ת"א, תשי"ג.

הוא יצרן ארנקי נשים. מוצאו מטארנופול, ואתה איפוא בן עירו.

— לא, אין אני מכיר אדם זה !

— את מישחק התמיהה והפליאה שלך שיחקת בהצ' טיינות, מר קאלארמן ! הייתי מיצע לך לנסוע לאמריקה לאחר שתשוחרר ממאסרך, הרי בצרפת אתה הולך — בטל, ואילו באמריקה תוכל להיות שחקן קולנוע, היודע אתה מהי משכורתו של כוכב קולנוע בהוליווד ? — הקצין לחץ באצבעו על כפתור הפעמון, נכנס הזקיק. תנופת יד — ומאחורי הווילון הופיע ברול.

הזקן סיפר על ביקורו הראשון של קאלארמן בביתו. האורח הביא לו דרישת שלום מבן עירו, סוחר הבולים היושב בפאריז, וביקש ממנו לקנות בשבילו בולים.

ברול העיד שבסך הכל קיבל מקאלארמן ארבעים ושיי שה אלף לירות, שמלבד בולי ישראל קנה בשבילו גם בולים מתקופת המנדט הבריטי, שיחד עם הבולים מסר לו את החשבונות של כתי המסחר השונים, ושקאלארמן שילם לו כשכר סירחה אלף ומאתים לירות, בטייטו את וידויו הישנה הזקן את מבטו על פניו של הקצין, כאילו ביקש ממנו לאשר את דבריו עדותו.

קאלארמן הכחיש הכל. הוא צחק צחוק גדול : הצהיר שמעולם לא ראה את הזקן הזה, שדעמו אינה שפיה עליו : שכן שאינו יודע ולא כלום על עסקי בולים כלי שהם : דרש להרשות לו לפנות אל הקונסול : ביקש להזמין עורכי דין ונקב בשם המישה פרקליטים מפורי סמים שנסעו ויגישו לבית הדין את הבעיות לפיצויים ולהשלומי הנזקים שנגרמו לו על ידי מעצרו שלי כדן, ואת ההצגה המבוזת יפה של מחזה ההתמרמרות וההתייבא סיים בהודעה, שעד לפגישתו עם הקונסול ועם עורכי הדין הוא מכריו על שביתת רעב כמחאה על שנעצר שלא כחוק על יסוד האשמות בלתי מבוססות. החקירה והדרישה נמשכה כארבע שעות. הקצין החוקר, שהתעייף עד כדי אפסית הכוחות, נשען בגבו אל מוסעד הכורסה ומחה בידו את הזיעה מעל מצחו, מאחר ששכח להשתמש בממחטה, מרוב ריתחה הסמיך פניו הנבריים עד לרקותיו המבסופות קימעה, בקושי עלה בידו להשיי תלש על עצביו ולכבוש את זעמו.

שלושה ימים נמשכה החקירה, אך ללא תוצאות ממי שיות. קאלארמן לא חזר בו ולא זו מעמדו, הוכחות ברורות לא היו בידו המשטרה. העציר החשוד עדיין לא נתפס בקלקלתו : שום סחורה מוברחת לא נמצאה ברשותו ! מוסקרת המשטרה הורתה לשחרר את קאלארמן ולחסל את "האינצידנט" בלי רעש מיותר.

— סוף יבוא —

תר, — פתח הקצין, — הנני מבקש ממך לספר לנו על כל עסקי מקח וממכר שלך במשך שני השבועות ששהית בארצנו. עלי להקדים ולהגיד לך שמשנה ידוע לנו, ועל כן אני מיצע לך, אדוני, להמנע ממישחק ממושך ומיגע.

קאלארמן ישב ישר גב וגא והקשיב בשקט, ללא רוגז וללא התמרמרות אף בניע אחד של גופו לא גילה את מבוכתו והתרגשותו, אף אחד משרירי פניו לא ריטט. הוא רק זקף עיניו ושלח מבט של תמהון אל פני הקצין החוקר, אחר כך הוציא מנרתיקו סיגר עבה והחל מטפל בהצתתו. הוא עשה זאת במתינות ובכבוד ראש, כפי שני הג כל ימיו בכל עשייה אחרת שזדמנה לו (צריך "להר" ויח זמן" ולהתכונן למאבק הצפוי !). הוא חתך את קצה הסיגר באורל מיוחד לכך ומעך אותו קמעה במקום החי תר, אחר נטל גפרור, ולאחר שהציתו המתין עד שהת' לקחה האש ונתהברה השלהבת שהגישה אל קצה הסיגר התקוע בפיו, ואז החל לעשן לאט לאט.

הקצין החוקר הסתכל בו בעינים בוחנות, עקב אחר כל תנועה וניע קל שלו, אחר שינוי כלשהו בארשת פניו ובמבטו, אך פניו של קאלארמן נשארו אטומים. הקצין לא יכול לאלצו לתגובה טבעית, למולו ישב "שחי קן" מצולה.

לא מובן לי לאילו עסקים וקניות אתה מתכוון בשאלתך, אדוני המפקח (וסלח לי שאינני יודע לכבדך בתואר אחר, אם בעל דרגה אחרת אתה), — אמר קאלארמן, — אלא אם כן אתה מתכוון למתנות, שקניתי בירושלים בשביל ידידי בפאריז — ובמחירן שילמתי סכום שאינו עולה על שישים לירות, סכום זה כשאר הסכומים לתוצאות, קיבלתי בבנק ביום הראשון לבואי ארצה תמורת המטבע הזר שהיה ברשותי.

— לא זהו הענין הנידון כאן, מר קאלארמן, — הרי עם הקצין, — אני התכונתי לקניות המרובות באלפי לירות, שבוצעו כאן לפי הוראותיך.

— אני מניח שנפלה כאן טעות מצערת, אדוני המפקח, ומתוך בילבול ועירוביבית נתחלף לכם איש אחר בי, אם ואת הסיבה שבגללה החזרתם אותי בכוח הכפייה לכאן, עלילות תוצאות המעשה הזה להיות בלתי נעימות לממיר נים עליך ולחייב אותם בתשלום פיצויים הגונים על הנזי קים שגרמו לי מחמת המעצר.

— אל נא נדאג עכשיו לממונים עלי, ואל נחשוש לפגי עם רעים העתידים לבוא עליהם. לפי שעה מיטב שתאמר לי, אם אתה מכיר אדם בשם ברול ?

— סליחה — היכן ? כאן, בישראל, או בפאריז ?

— כאן, מר קאלארמן, כאן בתל-אביב, לפי מקצועי

את תוכן החבילה, הכל נמצא מחוץ לבונה-סידה Bona Fide שחסר לו ועל זה לא יותר בשום פנים ואופן.
א. ש.

...

באחת המושבות הקטנות בשומרון היה מנהל דואר אשר בקפדנותו היה גורם צרות לקהל והקהל היה טוען כי המנהל הנ"ל היה פשוט מענת אותם. לשיא הגיע קפדנותו כשפעם גרם המזל והחלבן של המושבה שהיה גם החלבן של אותו מנהל קבל המחאת כסף. החלבן בהיותו מיוחס במושבה פנה בלי תור למנהל עצמו. וכאן התחילה ההצגה. המנהל סרב למסור לו את הכסף היות ולחלבן לא היתה תעודת זהות איתו. החלבן התחנן: "מרדכי אבל אני החלבן שלך במשך שנים מה קרה לך מרדכי?" — חוק זה "חוק" ענה לו המנהל. והחלבן היה מוכרח לחזור הביתה ולהצטרף בתעודת זהות כדי לקבל את שלוש הלירות שלו.
א. ש.

...

התפקיד של מנהל בכל בית דואר בארצה"ב הוא פוליטי ואחרי בחירת נשיא חדש שלא מן המפלגה שהיתה בשליטון מחליפים גם את מנהלי הדואר. באחת העיירות במרי כזו אמריקה נתמנה מנהל חדש (בתוקף השניים בשלטון) ונאמר לו שעליו להכניס את המכתבים לשק ולשלחו לעיר הממוכה ומשם יועבר השק הלאה. שלושה חדשים עברו ולא נתקבל כל משלוח מן העיר. יורה תהיה וכדי לברר את סיבת הדבר נשלח מבקר המקום. כשנשאל מנהל הדואר מדוע אין מגיעים מכתבים מן העירירה ומה הוא עושה בשק הדואר ענה: — בבקשה, הנה השק תלוי על הקיר, עדיין הוא לא מלא.
ח. ב.

דורך מוסר מכתב למועז ומברכו בברכת מזל טוב לרגל הולדת הבן. כשנשאל הדורך מגין לו — ענה: קראתי זאת במכתב.
א. רפפורט, חדרה

...

אשה מטלפנת למס' 16: מה קרה למספר 61234? לאחר נסיונות רבים להתקשר עם המספר עונה הפקיד: הטלפון פועל כהלכה ופשוט אין תשובה משם כנראה אין איש במקום. ולזה עונה האשה: — לא יתכן, הרי זהו משרדו של בעלי ומלבדו ישנה שם גם מזכירתו.
...

קול בטלפון: זהו גן החיות? אבקש את הקוף. הטלפונאית: מי מדבר, הדוב?

רבקה כץ

מפקחת, תל-אביב

...

המנזר: הטלפון שלי מקולקל זה שלושה ימים. פקיד התלונות: בדקתי את הענין ומתברר שהתלונה הוגשה רק אתמול. המנזר: אני אמנם חבר הכנסת אולם שקרן אינני. א. גטביץ
בוחן ראשי, ת"א

...

מה תפקידה של ועדת "היעל" בדואר? להרים את קרן הצבי. רשמה: באיה גורפנינק

...

יום אחד התפרץ לדואר חדרה אדם ודרש נמרצות לראות את מנהל הדואר. כאשר הופיע מנהל הדואר הוגברו צעקותיו של הלו: "עכשו אני אלמד אתכם תפסתי אתכם הפעם!" המשיך לעצוק. לשאלת המנהל לסיבת צעקותיו הסביר הלו כי הע' תיק מכתב המשלוח של החבילה מארה"ב אשר קבל רק בבוקר את כל רשימת המצרכים ובבואו הביתה בוק

זוטות

האדום או עם מכבי'אש בתאם למהות התקרית.

גלוי אבטומטי של תשלום בקו נח. חברת הכה בבינויל, שבארה"ב, שברשותה המערכת הגדולה ביותר של קשר בגלים אולטרה-קצרים בעולם מצוידת את קויה החדשים במתקן אלקטרוני יחיד בטינו לאתור תקלות. מכשיר זה מגלה אבטומטית תקלות בקו כח ונוסף על כך רושם את התאריך והשעה ואת מקומה של כל תקלה בדיוק של 150 מטר.

מעשה שחיה

בתקופת המנדט עבד במברקה סקיד ערבי-נוצרי בשם איברהים אבושנב. הוא היה בחור בעל מרץ ומסור מאוד לעבודתו, כך שלמרות גילו הצעיר נהנה מזה לאחראי במשמרת, ומפיו שמעתי את הספור הבא.

לילה אחד, בהיותו בתפקיד עם סקיד ערבי אחר, נתבקש לרדת לקבל מברק, כשחזר למברקה הוריע לו הסקיד השני כי חל קילקול במכשיר המורס לקי היר. הדבר עורר את השדו מאחר שבאותו לילה רב היה מספר המברקים שהיה צורך לשדרם לקהיר, וכן חברו לעבודה היה ידוע לו בניירת ומתחמק מעבודה, אך באותו רגע לא גילה איברהים את מה שבאותו והחל להתעסק במשהו אחר.

הסקיד השני התכוון לשכב לישון ויצא למסדרון להוציא מארגו שמיכת ופיויאמה. איברהים ניצל את הרגעים הספורים הללו ומיהר לבדוק את מכשיר המורס ואת המחט המגנטית. כשלא מצא דבר, נחפו אל לוח החיבורים שבקצהו השני של האולם ולאחר בדיקה יסודית ומהירה מצא את סיבת הקילקול בני שהוצא ממקומו. הוא הרכיב בחפזו נתיך אחר וחזר למקומו כאילו לא קרה דבר.

כעבור דקות מספר חזר הסקיד השני כשהוא נושא בידיו את השמיכה והפיויאמה ומילמל משהו על המכשיר המקולקל ועל רצונו לשכב לישון. בעוד המלים בפיו נשמעו צלילי המכשיר הקוראים לתחנת ירושלים. הוי אלה צלילים ברורים וחזקים שקשה היה להתנכר להם. הוא פער את פיו ונשאר על צמדו כהלום רעם. לבסוף נפלטו מפיו בקול רפה המלים: "היתכן? הרי... הרי..." ולא יסף. איברהים העמיד פנים כאילו יודע מאומה והמשיך בעבודתו הוא בתמימות מעושה.

"אותו לילה", סיים איברהים את סיפורו, "עבד עצל זה בודעת אפיו כאשר לא עבד מימיו".

ר. מ. ר.

הקמת רשת טלפונית בידי המנוי כדי להקל על המצוקה השוררת באנגליה בנוגע להתקנת טלפונים מרוחקים, נר' הג' הדואר הבריטי לספק חוטים מתאימים, אם המנוי מספק עמודים ועוזר בהקמת קו חדש עבורו. הסדר זה מיועד למבקשי טלפון המתגוררים בחוות מרוחקות מן הרשת הקיימת.

לאחר התקנת הקו על המבקש להשיג על הרשת ובעד טרחתו הוא מקבל הנחה בדמי השכירות שלו.

שעון מדבר. בזמן הקרוב יקבלו מבקשי הזמן המדויק תשובה ממספר 15, שתנתן על ידי שעון מדבר אבטומטי. שעונים כאלה, שנמצאים כבר ברוב הערים הגדולות בי' עולם ובהרבה תחנות שדור, מותקנים כעת בי' הערים הגדולות בארץ והמתעניינים יענו עלידי אבטומט. השעון האבטומטי במרכז הטלפון בלונדון עונה על מליון וחצי שאלות בשנה.

הליקופטר בשירות דואר בינלאומי. החברה הבלגית "סב' נה" (SABENA), שקיימה קשר הליקופטר סדיר בתוך בלגיה משנת 1950, הרחיבה כעת את תחום פעולתה ומספקת שרות סדיר גם למספר מרכזים בצפון צרפת (ליל רובו וכד').

ההליקופטרים שהם מסוג "בל 47", מסוגלים בניסיעה של שלוש וחצי שעות להקיף 9 ערים. כולל פריקה ומעניה של המשא.

חברת ר.ק.א. מקימה כעת בספרד בית חרושת לתעשית מקלטי טלוויזיה ותקליטים; בין המנהלים ישנם 2 שרים לשעבר של ספרד.

פקסימיל (FAXIMILE) — בשורות חדשות לעובדי ריש ושבים. מספר עתונים באמריקה משתמשים במכ' שיר פקסימיל כדי להעביר חדשות, על פני מסכים גדולים הנמצאים ברחובות, לידות העוברים והשבים. הסיגנל מועבר בכביל למכשיר מאחרי מסך שמגביל את התמונה בהתאם לצורך. אפשר להעביר למסך כל חומר כתוב או מצויר הנראה ברור ממרחק של כמה עשרות מטרים.

חברת הטלפון "בל". חברת הטלפון "בל" שבאמריקה מתקנה מכשיר טלפון אחד בכל 4 שניות בממוצע, ומע' בירה ביום 150 מליון שיחות 40' מליון המנויים שיה.

אחידונים בבקורת התנועה בכבישים. איירונים המצוידים במכשירי רדיו דו-אופקים נכנסו לשימוש בתלקים שונים של ארצות הברית כדי להלחם בעברייני תנועה. כשהצ' חת האוירי נתקל בתקרית כביש אי בכל תופעה הדור רשת התערבות המשטרה היא מועיקה למקום באמצעות הרדיו צות קרקע של המשטרה, או מתקשרת עם הצלב

מפה ושם . . .

— ליקוטים —

ש. מ. ואל

א. דואר שמור

סגן שר הדואר באמאנס : חוששני, כי שורת מידת
מת של אי סדר בעולם החתולים של משרד הדואר. ההק
צבות שונות במקומות שונים, כנראה בהתאם לעיילות
החיות ולגורמים אחרים. נהדר, כי אי אפשר לארגן
תעריף תשלומים לפי תוצאות או הענקת תפוקה. לע
תים קרובות אי אפשר לסמוך על משרתים אלה של
המדינה, הם קפריזיים במילוי תפקידם ונוטים להעדר
מעבודה זמן ממושך.

ב. אנה פאוקר והבול

כשאנה פאוקר נהנתה עוד מזווה של השמש הסטאר
ליניסטית, הוציא הדואר הרוסי הדמוקרטי עממי בול
מיוחד עם דיוקנה, אולם רוחו שמועות, שהגיעו אף
לאזניה של אנה, כי אין האוכלוסים קונים את הבול.
פעם התחילה אנה פאוקר בעצמה להתחקות על שורשי
הענין. היא באה אינקוגניטו למשרד הדואר בבוקראשט
ושאלה את הפקיד המוסמך לסיבת הדבר.
"האנשים טוענים, שבולים אלה אינם נידבקים" —
הסביר הפקיד. אנה פאוקר לקחה בול וירקה על צידו
השני. "הרי הוא נידבק" — אמרה אנה.
"דא עקא" — השיב הפקיד — "האנשים יורקים תמיד
על הצד ההפוך" . . .

(חרות)

ג. חתולים בדואר . . .

מתוך ספיונגרמה של בית הנבחרים הבריטי
קפטין אור (צפון אירלנד) שואל את סגן שר הדואר,
מתי הועלתה לאחרונה ההקצבה המשתלמת לחתולות ח'
תולים במשרדו מחלקתו ; מהו הסכום הכולל הקשור
בכך ; מהו גובה התשלום הניתן לכל חתול כזה בצפון
אירלנד ; וכיצד זה משתנה עם גובה התשלום בלונדון.

דע את הארץ

(הסיוול לסדום ביום ד', 1.4.53)

י. רבינוביץ

ואין כל ספק שתופעה זו ברוכה היא ומעלותיה רבות ;
קורם כל עצם ידיעת הארץ חשובה היא לבטחון המדינה,
שוכב אורחיה הנם חילים בחופשה ללא תשלום של 11
חדשים בשנה, שנית, כבר חז"ל אמרו "אינה דומה ראייה
לשמיעה" ואין להשוות יקרו של מקום בעיני אדם שראהו
במו עיניו ונהנה מיופיו וזיוו, ליקרו של מקום שאדם
שמע עליו או קרא אודותיו בלבד.
וזהו כנראה גם הסבה, שרבים הם הסיוולים הנערכים
ע"י צה"ל ברחבי הארץ.

מנהג חדש בא למדינה מאז סיומה של מלחמת השחרור
והוא — טיול וסיוור בארץ.

אמנם, גם לפני כן סיוור תנועות הנוער ברחבי הארץ
ודשו ברגליהם את עפרה, לאריכה ולרוחבה, דבר שהביא
הועלת רבה במלחמת השחרור.

אך, לאחר סיום הקרבות נשתרש המנהג ונפוץ בין כל
החוגים והגילים, ומוסדות ממוסדות שונים החלו לערוך
טיולים וסיוורים במקומות השונים בגליל ובנגב כשאלה
עדיין אפוסים הוד גבורת הלוחמים אשר גאלום בדמם.

קיצורו של דבר — הסויר בארץ מקרב את האזרח לבעיות בטחון המדינה ומחבר את הארץ על יושביה, דבר שברכה רבה טמונה בו הן לאורה והן למדינה. בעבודתנו היומיומית בדואר — הן כאנשי הנדסה והן כאנשי תנועה — אנו נתקלים בבעיות הקשורות בהתייחסות ובנידול של המדינה. נקודה חשובה כי תעלה להתייחסות, בין צרכיה החשובים נמנה גם הקשר עם החוץ. מה גדול האושר לקבל מכתב מיוקירך בחינתך באיוו נקודה חדשה ונדחת או לשמעו את קולו של היקר לך ולחוש שאינך עוזב למרות השממה מסביב.

והזכות הקשר מוטלת על עובדי הדואר. ואכן מעשה חשוב עשתה תנהלת הדואר בהפעלת את הדואר הנע המגיע לכל נקודה נדחת, מדי יום ביומו, הן בחורף והן בקיץ, ושיומר על הקשר בין יושבי הספר ופנים המדינה. עובדי ההנדסה, מאידך, עושים את כל המאמצים האפשריים, בתנאים הקיימים, כדי לתת קשר טלפוני למקסימום של נקודות ישוב.

אולם מעטים הם העובדים אשר יש באפשרותם לראות במו עיניהם את הנקודות המרוחקות אשר למענן נעשים המאמצים. מרבית העובדים עושים את עבודתם במשרד. הם בעיר ונקודות הישוב ידועות להן בשטן בלבד או לכל היותר הם יודעים למצוא על ספת הארץ.

מתוך כך ראוי לציון מיוחד המעשה הנאה של תנהלת הדואר אשר העמידה לרשות העובדים — בתחילת מסת — מכונות משא על מנת לאפשר להם לסייר ברחבי הנגב וסדום (ההוצאות היו על חשבון העובדים).

ואכן ביום ד', 1.4.53, אי דחיה"מ ססה, בשעה 16.00, יצאנו כ-100 איש בארבע מכונות משא של הדואר לעבר בארשבע. בדרך בקרנו במגדלגד ומשם נסענו למשטרת עירקסידון. לאחר סיור במקום והסברים ע"י אנשי הצבא החוגים שם (והודתנו העמוקה נתונה להם על כך) הגענו

בשעה 21.00 בערך לבארשבע בה לנו. את בארשבע עזבנו למחרת בשעה 07.15 בבוקר, כשי אתנו מדריך נקצועי שהצטרף אלינו בבארשבע, ופנינו מועדות דרומה. סירנו במפעלי הפוספטים ומכרות הקאר לין במכתש הגדול, ומשם פנינו לעבר סדום. יפי תנוף שבה עינינו אשר למרות הרוח החזקה והחול נשארו צמודות אליו.

בסדום עצמה בקרנו במערה הידועה המסתיימת בארץ בה טבעית גדולה (מחזה מרהיב עין הוא להסתכל במשחק קרני השמש בדפנות המלח של הארובה), קיימנו מצות "בקר-חולים" אצל אשת לוט ויישנו לנוח ולסעוד את לבנו לרגלי ההר כשאחרים מחברינו מתרחצים בימי-המלח. בדרך חזרה בקרנו בסורגוב — היא ממשית — ולאחר הרפתקה קצרה, שנגרמה מסיבת אוילת הדלק, הגענו אחרי חצות לתל-אביב.

כאחד ממארגני הטיול, ברצוני, בהזדמנות זו, לבקש את סליחת החברים שבקשו להצטרף לטיול ולא נענו מחוץ סר מקום, והן את סליחתם של אלה שלא הצטרפו מתוך כך שלא ידעו כלל על קיומו של הטיול באשר הידועה לא הספיקה להגיע אליהם. ההחלטה הסופית על קיומו של הטיול נתקבלה ימים אחדים בלבד לפני מועד היציאה ועל כך לא היה סיפק בידענו להודיע לכולם על דבר קיומו של הטיול.

אני תקווה, שלהבא — ובטוחני שמסורת זו של סיור בארץ בסכונות הדואר לפי תנאי הטיול הזה תימשך — תועמדה לרשותנו יותר מכונות ויהיה באפשרותנו להביא ליד ידיו ספוק את כל החברים שלא נענו הפעם, לתור עלת העבודה, המדינה ובסחונה ולהגברת הקשר החי בין רחבי המולדת ובניה עובדי הדואר.

ובסיום, נתונה תודתי, בשמי ובשם כל המשתתפים בטיול לשר — ולהנהלת הדואר עבור המעשה הנאה.

הגיגים בדרך סדומה

א. עופרי

— בכל יצירה ומפעל בארצנו אנו מקריבים קרבנות. שני מהנדסים יוצרים עלו על מזבח כביש סדום. ת.נ.צ.ב.ה.

— משני צידיו של "חתך המסיבה" נתאספו שרידי הגשמיים. האלה הם האפיקים בנגב?

— לכביש "הנפט" נתחסף כביש "האשלג". ותחזינה עינינו.

— בת חמישה ימים היא המדינה בת החמש ואלה הם: הים הגדול, ים גינוסר, ים סומכי, ים סוף וים הערבית.

— ראש הממשלה ופועלי מ.ע.צ. היו המעטים בין הרבים

ביום 26.3.53 נפתחה חגיגת הדרך לסדום. (מהעיתונות).

— כביש איננו רק אספלט — הוא מבשר תרבות.

— היום הפכה בארשבע לבירת הנגב דה פקטו.

— יופי מיוחד יש בה בדרך לסדום — והוא הוד הטבע הפראי אשר לתוכו פלס לו האדם דרך ובזיע את נתיב החיים — כי הדרך שנשללה זה עתה מנגינת חדשה תביא עמה לערבה זו, את שירת העמל והיצירה.

— לא כביש תיירוס נסלל כאן — זו היא מסילה לרוחחננו.

- המשתתפים בטקס אשר הכירו הכביש בעיניו שביד צר, ברובו סלע — ודמיון.
- אין בית דואר במדבר ציה — "דואר ישראל" מבשר לעולם על כיבוש סודם.
- צוער נזה התמרים נשקפת אלינו ונזכור : ויראהו ה' את כל הארץ... זאת הנגב ואת הכפר בקעת יריחו עיר התמרים... עד צוער.
- הסרט נגזר — אלשים עברו כבירת בין הגזרים לאחות הקרעים.
- זהו טקס ללא נאומים משעממים — רק משא ומעש.
- כיבוד מלכים במקור המלחים.
- נתאספו מכוניות בשפע, עם רב, שומרים על משמרתם וחיללים במשלטיהם יפים הם גינוני מלכות.
- מתרניים נחוג את חג החירות — לשנה הבאה ב"קליה" הבנויה.
- ברית מלח קשרנו עם ים המלח.
- קם לתחייה ים המות.
- מהמקום הנמוך ביותר בעולם אנו קוראים למרוסום — עם ישראל חי !

מכתבים למערכת

יש מושהו מהטלפונאים המנסה לצאת מגדרו לפעמים, הרי זה רק ענין של אופי...
וכתוצאה "מסבצע האדיבות" שהוחל בו עוד עם הר צאת חזור הדואר השבועי מס' 6 בשנת 1951, ההוראות לטלפונאים שהוצאו או ובעקבות בה המשיכו המפקחים ביחד עם עובדי הטלפון מאז ועד היום הזה כדי למלא את ההוראות הנ"ל, הצענו, לשמחתנו הרבה, למצב הנוכחי שעובדי הטלפון מקבלים רק תודות ומכתבי הערכה.

אחר הסברותי אלה יוברר אל נכון לח' שן שאין לו כל צורך לדאוג להוצאת "מסבצע זר" כתוצאה מ"מסבצע האדיבות" שלי, אשר אני חושב עוד להמשיך בו.

בכ"ח
מרדכי חנין

לכ"ב מערכת "דואר"
ח. ג.

הכדאי להציע הצעות?...

כעת, שמלאה שנה אחת לעוננו, נראה לי רצוי לעמוד על עובדה אחת, המפתיעה כחדאי את רוב קוראיה העתון. בשנים עשר גליונותיה "דואר" שהופיעו עד כה, נתי פרסמו עשרות של הצעות עובדים, שכונתם להצביע על ליקויים ולתקנם, לשפר ולייצל, לחדש שיטות ושרותים. יגזו העובדים, והגישו את ההצעות אשר הגישו. ויפה עשתה מערכת "דואר" שפירסמה את ההצעות, והביאה אותן לידעת הציבור הרחב של עובדיה הדואר.

אך מובטחני, שרוב קוראיה העתון מעונינים אס"ן לדי עת, מה היה גורלן של כל אותן ההצעות. האמנם ניתנה להן תשומת-הלב הראויה? האם נתקבלו בחלקן או שכולן כאחת נפסלו? ואם נפסלו, מה היו הנימוקים לכך?

והמפתיע הוא, שהקורא לא ימצא בעתונו כל תשובה על כל השאלות הללו.

נהוג שכל עתון המפרסם תלונה או הצעה לשיפורים

לכ"ב מערכת "דואר" שלום וברכה!
ח. ג.

רואה אני שמבצע האדיבות עליו הוכרז מטעם המערך בת בחוברת מס' 1. הכה גלים ושבעקבותיו כבר הופיעו מאמרים ודברי חברים, וטוב הוא הדבר, כי "קנאת סופ" רים תרבה חכמה"...
הבנתי יפה את הח' מרקוס מעפולה, שהוא בעצמו טלפונאי, וענותי לו בחוברת 11. אולם מתוך דבריו במכ"ב תב למערכת של הח' שן מחזרה בחוברת ה"ג מורגש שהכותב איננו בתוך הענינים.

יש צורך להשתמש במלים: "רצוני", "רצוי מאוד" ו"ועצתי היא" וכו', בשעה שרוצים להציע משהו חדש. אולם במקרה זה שלנו, אין לדעתי כל חידוש או צורך בהצעותיו של הח' שן, כי ישנם מספרים מנוסחים במר" מני הטלפונים הידועים לסדר עבודתם ביאות, אין השד כל כך גורא כמו שהוא מתאר אותו, ואינני יודע מהיכן לקח את הפרטים עליהם הוא כותב, ואני מבקש, בכל לשון של בקשה, מאת אותו הטלפונאי או הטלפונאית שבמאוינו נמצאו שתילי העגבניות שיודיע, אם צמחו לו אלה מסבת חוסר עשר דקות לשבירת רעבוננו או מסבה "ב" במוסר ההשכל שברשימותי "לא יאמן כי יסופר" האומרת: "נקח מדי יום ביומו את מאוין הראש שלך, ולא יצמח לך"...?

ואני רוצה להודיע לח' שן, אם באמת ובלב תמים הוא מעונין להציע, שכל טלפונאי רעב ואפילו הוא עובד פחות מחמש שעות (להוציא את אלה העובדים למעלה משש שעות והמקבלים 30 דקה) מקבל זמן מספיק לאי כילת כריך בישקט גמור, וכי במרכז הטלפונים בכללם קיימים: — הבנת מלאה בין המפקחים והעובדים; פקוח ומשמעת (ולא לפי המונחים המדאבים כמו שמגדיר אור תם הח' אררעי בחוברת הנדונה, שאנב, לחוץ אני את ידו בעד מכתבו הקולע). ואין מקום לטלפונאי לצאת מבלי כי המפקח בא תמיד לעזרתו ללא כל תנאי, ואם

מותיקי הדואר

רפאל ממון

התחיל בעבודתו בדואר בשנת 1921. כיום מנהל דואר וזכרון יעקב

ליש מקלף

התחיל בעבודתו בדואר בשנת 1921. כיום עוזר ראשי למנהל מחלקת המשק.

צבי מגזיק

התחיל בעבודתו בדואר בשנת 1921. כיום סגן מהנדס מחוז הדרום.

ריות כלפי נכונותן, ובהעדר רשימה מוסמכת של הצור פים והמלים המורכבות המותרים, מעדיף הוא להפריד אותן, אם כי לעתים קרובות מתקבל על הדעת כי הצור פים נעשו בהגיון ולא מתוך כוונה רעה.

מ. חיות

רדיו טלגרף ישראל

לבי מערכת "הדואר"

ח. 1.

בספק רב קראתי את מכתבה למערכת של ח' ראשוני מטבריה בחוברת מספר 11 בנדון הנעשה אצלנו בדואר בשטח היחסים בין העובדים. בכל לבי הנני מזדהה אתה כי צריך להיות פקוח ולא עליפות וגם לא השפלת העובד כפי שזה עדין נהוג, וכמובן מבצע אידיבות חייב קודם כל להתמש בין העובדים עצמם כמו שהיא מדגישה במכתבה הנ"ל.

מר אדוני מטבריה בתשובתו למכתבה של ח' ראשוני ראשית לא יכול להשלים עם העובדה שעובדת חדשה אשר נסיון של 3 שנים אחריה בסך הכל מעוזה לבקר שיטות עבודה ופקוח שלו. במלים אחרות לבוא למסקנה כי היחסים בין העובדים ולא דוקא בטבריה הם רחוקים מלהיות ברמה הדרושה.

לדאבונו לא טענה ח' ראשוני, מצב היחסים הוא ירד שם המנט עם השיטה הנודעת "הפרד ומשול" וגם חוסר סלקציה בקבלת עובדים חדשים.

מעניין לציין כי גם ממשלת המנדט השכיחה להוכיח בשיטה הנפסדת של יחסים רעים בין הממונה והעובד ובכנס מפקחי מרכזיות טלפונית במאי 1947 הוחלט כי המשמעת של פחד צריכה לתת את מקומה למשמעת

הנוגעת למשרד ממשלתי או מוסד ציבורי אחר, וזכה לתשובה בכתב מאותו משרד או מוסד ומביא תשובה זו לידעית קוראיו.

האומנם יופלה לרעה בנידון זה דווקא עתוננו אנו — עתונם של עובדי הדואר?

רצוי שמערכת "הדואר" תתקן את המעוות, ותעקוב אחרי גורלן של התצעות שטרחה לפרסמן ותביא לידי עת קוראיהעיתון את דעתה של הנהלת הדואר על הצי עות אלו.

"סקרן"

לכבוד מערכת "דואר"

ירושלים

ח. 1.

בענין רב קראתי את מאמרו של מר איסר עין הבר שהפץ בחוברת מספר 12 "מנין המלים במברקים בפנים הארץ", אולם ברציני להוסיף כי בעית מנין המלים במברקים הכתובים עברית אינה נצטמצמת בשטח של מברק קים בפנים הארץ בלבד, כפי שבעל המאמר כדגיש, אלא גם העובדים העוסקים בקליטה המברקים מחוץ לארץ ופקידו דאשבוניות נתקלים בה.

מספר המברקים הבינלאומיים הכתובים בעברית מהו וזה אחוז ניכר מכלל המברקים. מצד אחד אין להרשות כי השולחים בחוץ לארץ יערימו ויצרפו מלים בצורה בלתי חוקית כפי שדבר זה נעשה לא פעם, ומאדך נדמה כי קיים קסוח כלפי העתונאים המנסחים את מברקי העי חונות שלהם בעברית: עתונאים אלה מנסים לצרף מלים מורכבות בעברית המקובלות בשדה העיתונות בשפה האנגלית, אולם אין הפקיד הקולט יכול לקחת עליו אחי

